

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/396/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616218091
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7616218091.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne: X. Č., nar. X.X.XXXX, bytom U. XXX/XX, M., zastúpená JUDr. Mariánom Rušinom, PhD., advokátom, so sídlom Letná 47, Košice, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 23. mája 2017, č. k. 9Csp/183/2016-67

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni 100% trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500032276, uzavretá medzi stranami dňa 26.9.2013 (ďalej tiež len „dohoda o zrážkach zo mzdy“) je neplatná a priznal žalobkyni nárok na plnú náhradu trov konania.

2. V celom rozsahu tak vyhovel žalobe, ktorú žalobkyňa založila na právnej argumentácii poukazujúcej jednak na inštitucionálnu neprípustnosť zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv týmto zabezpečovacím prostriedkom a jednak tiež na obsahové nedostatky dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Súd prvej inštancie určovací žalobu posúdil ako procesne prípustnú na podklade záveru, že žalobkyňa má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Jeho prítomnosť súd prvej inštancie vyvodil z toho, že žalovaný už pristúpil k realizácii práva z dohody o zrážkach zo mzdy a bez určenia neplatnosti tohto zabezpečovacieho právneho úkonu, ktorý prvoinštančný súd v okolnostiach prípadu považoval za jediný účinný spôsob ochrany práv žalobkyne, môže podľa jeho úvahy žalovaný kedykoľvek v budúcnosti uspokojiť zrážkami zo mzdy svoju úverovú pohľadávku. Určením neplatnosti tak podľa záveru súdu prvej inštancie možno predísť ďalším protiprávnym zásahom do majetkovej sféry žalovanej a odstrániť stav jej právnej neistoty v otázke možnosti voľnej dispozície so svojou mzdou.

4. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení, že žalobkyňa ako dlžník a žalovaný v hmotnoprávnom postavení veriteľa uzavreli dňa 26.9.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8800032276 (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni peňažné prostriedky v sume 600,- Eur, oproti záväzku žalovanej poskytnuté peniaze s úrokmami vo výške 70,02 % ročne a s poplatkami pri ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) 69,04 % vrátiť v 42 mesačných splátkach po 32,15 Eur, že na zabezpečenie záväzkov z úverovej zmluvy strany uzavreli v ten istý deň

osobitnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobkyne a ten z jej mzdy v období mesiacov 03/2014 až 10/2016 zrazil a žalovanému poukázal spolu sumu 813,28 Eur.

5. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 37 ods. 1, § 551 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 až 4 a § 53 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov a § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších zmien a doplnkov a právne posúdil dohodu o zrážkach zo mzdy ako neplatnú. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku k záveru o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy viedli súd prvej inštancie dve relatívne samostatné myšlienkové konštrukcie. Tá prvá bola založená na posúdení spotrebiteľskej povahy hlavného veriteľsko-dlžníckeho právneho vzťahu strán a nevyhnutne i akcesorickej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorou došlo k zabezpečeniu záväzkov z tohto vzťahu. Súd prvej inštancie tu vo svojich úvahách ďalej vyšiel z toho, že dohoda o zrážkach zo mzdy má charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola dodávateľom vopred pripravená pre neurčitý počet rovnakých obchodných prípadov a žalobkyňa už nemohla ovplyvniť jej obsah a že spôsobom vymedzenia práv a povinností dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právnom postavení strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Konštatoval v tejto súvislosti, že v konaní nebolo preukázané, aby žalobkyňa bola poučená o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a aby mala možnosť tento zabezpečovací prostriedok odmietnuť. Preto je podľa jeho názoru dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s ust. § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z.. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti vysvetlil, že zmienené zákonné ustanovenie síce nadobudlo účinnosť až po uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy (1.5.2014), nakoľko však zák. č. 102/2014 Z. z., ktorým bola táto legislatívna zmena realizovaná, nemá prechodné ustanovenia, platí, že od účinnosti tohto zákona sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom a tak podľa názoru súdu prvej inštancie sa predmetné ustanovenie „vzťahuje aj na danú vec“. Na podporu svojej argumentácie v tomto smere súd prvej inštancie poukázal na závery formulované NS SR v jeho uznesení sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015. Neplatnou je podľa záveru prvoinštančného súdu dohoda o zrážkach zo mzdy tiež preto, že zabezpečuje záväzky z úverovej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a úrok, ktorý podľa nej mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť je v kolízii s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti skonštatoval tiež, že z dôvodu chýbajúcich obsahových náležitostí je úver bezúročný a bezpoplatkový. V druhej línii právneho posúdenia veci súd prvej inštancie vyšiel z toho, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje jednoznačné vymedzenie zabezpečenej pohľadávky a táto neurčitosť prakticky umožňuje veriteľovi svojoľne určiť výšku dlhu (úveru, odplaty za úver, revolvingov, zmluvných pokút a ďalších nákladov) a v tomto rozsahu bez súdnej kontroly postihnúť majetok dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy teda zabezpečuje pohľadávky, ktoré podľa posúdenia súdu prvej inštancie nie sú v čase uzatvárania dohody jasné a určité. Spotrebiteľ tak v čase uzatvárania dohody nemôže vedieť, čo presne bude predmetom prípadných zrážok z jeho mzdy a nemá možnosť sa proti takto uplatneným nárokom brániť. Dopad neurčitosti vymedzenia zabezpečenej pohľadávky na právne postavenie žalobkyne je podľa úvahy súdu prvej inštancie zreteľne vyjadrený v článku III dohody o zrážkach zo mzdy, v zmysle ktorého zrážky zo mzdy dlžníka budú vykonávané zamestnávateľom do doby, kedy mu veriteľ písomne ohlásí, že všetky jeho pohľadávky sú splatené. Súd prvej inštancie uzavrel, že takéto vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité, a preto neplatné podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalobkyne v spore.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobu zamietne, eventuálne aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalovaný vytkol napadnutému rozsudku najmä právne vady. Nesúhlasil predovšetkým so spôsobom, akým súd prvej inštancie posúdil otázku procesnej prípustnosti určovacej žaloby a poukázal na to, že nakoľko žaloba smerovala k vysloveniu neplatnosti právneho úkonu, a teda k určeniu právnej skutočnosti, jej procesná prípustnosť, vychádzajúc z ust. § 137 písm. d) C.s.p. by bola daná len za predpokladu, ak by to ustanovoval osobitný predpis. Žalovaný ďalej nesúhlasil ani s právnym záverom súdu prvej inštancie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná pre neurčitosť vymedzenia ňou zabezpečovanej pohľadávky. Vo svojej odvolacej argumentácii v tomto smere žalovaný akcentoval potrebu zisťovať obsah nie celkom jasne vyjadreného právneho úkonu najprv výkladom, tak ako to predpokladá ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom záver o neurčitosti právneho úkonu možno podľa názoru odvolateľa prijať až po tom, čo skutočnú vôľu účastníkov nemožno zistiť ani jeho výkladom. Súd prvej inštancie podľa výhrady žalovaného pri posudzovaní obsahu dohody o zrážkach zo mzdy tento postup dôsledne neuplatnil. Žalovaný vo svojej argumentácii k tejto otázke poukázal na to, že zákonná úprava dohody o zrážkach zo mzdy spôsob vymedzenia zabezpečenej pohľadávky nešpecifikuje, a preto

podľa jeho názoru požiadavku určitosť spĺňa už druhové označenie nároku a konkretizácia právneho vzťahu, z ktorého vznikol. V dohode o zrážkach zo mzdy, tak ako ani v iných zabezpečovacích právnych úkonoch, podľa odvolateľa výška zabezpečenej pohľadávky nemusí byť vyjadrená. Žalovaný v odvolaní vyjadril presvedčenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je v časti upravujúcej zabezpečenú pohľadávku dostatočne určitá. Zároveň prezentoval názor, že pokiaľ aj v niektorej časti formulácie, ktorou bola zabezpečovaná pohľadávka vymedzená, súd prvej inštancie vzhliadol prvky neurčitosti, mal dohodu o zrážkach zo mzdy posúdiť ako neplatnú len vo vzťahu k týmto jej častiam a v ostatnom rozsahu ju mal „ponechať v platnosti“. Odvolateľ na podporu správnosti tohto svojho názoru odkázal na nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 640/2014 zo dňa 1.4.2015, v ktorom bola mimo iných formulovaná požiadavka preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a záveru o neplatnosti len ako krajného a posledného možného riešenia a zároveň potreba dostatočného odôvodnenia záveru o neplatnosti právneho úkonu. Ani tieto parametre podľa odvolateľa napadnuté rozhodnutie nespĺňa. Žalovaný v odvolaní odmietol úvahu prvoinštančného súdu, že spôsob vymedzenia zabezpečenej pohľadávky v dohode o zrážkach zo mzdy umožňoval veriteľovi zvýšenie zrážky nad dohodnutú sumu. Odvolateľ pritom upriamil pozornosť na to, že limit zrážky je upravený v ust. § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka a pri takto stanovenej hranici podľa jeho názoru nemožno výšku zrážky považovať za neurčitú. Napokon žalovaný odmietol tiež právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého platnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 26.9.2013, je potrebné posudzovať podľa úpravy účinnej od 1.5.2014. Odvolateľ argumentoval, že chýbajúce prechodné ustanovenie k § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z. z. zakladá právny stav, kedy túto normu na skôr vzniknuté právne vzťahy nemožno použiť. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nedostatky riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku a na nesprávne právne posúdenie veci, podľa úvahy odvolacieho súdu žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. b) a h) C.s.p. V odvolaní odvolateľom formálne označený a aj citovaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. nebol podporený konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na prítomnosť inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalovaným materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený.

7. Žalobkyňa sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu stotožnila so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a za správny považovala ako jeho záver o procesnej prípustnosti určovacej žaloby, tak aj o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Bez obsiahnejšej argumentácie žalobkyňa vo vyjadrení odmietla názor žalovaného o možnosti posúdenia ako neplatnej aj len časti dohody o zrážkach zo mzdy, postihnutej neurčitou vymedzenia zabezpečenej pohľadávky, názor o význame zákonného limitu výšky zrážok zo mzdy pre posúdenie rovnováhy v právnom postavení strán ustanovenia dohody, umožňujúceho žalovanému jednostranne zvýšiť dohodnutú výšku mesačnej zrážky a napokon tiež i názor, že ust. § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov na právny vzťah založený spornou dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno použiť.

8. Žalovaný vo svojej odvolacej replike v podstate už len zopakoval svoju odvolaciu argumentáciu k otázke aplikovateľnosti ust. § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov na posudzovaný prípad s akcentom na to, že platnosť dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné posudzovať podľa predpisu platného v čase jej uzavretia. Pokiaľ by mala byť platnosť právneho úkonu posudzovaná podľa neskôr účinného predpisu, jednalo by sa podľa názoru odvolateľa o s právnym štátom neprípustnú (pravú) retroaktivitu - spätnú účinnosť právneho predpisu.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa vo svojom postupe nedopustil procesnej nesprávnosti majúcej za následok porušenie práva na spravodlivý proces žalovaného a že vec tiež správne právne posúdil, z ktorého dôvodu odvolanie žalovaného z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 19.9.2018 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

10. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, učinil predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia [§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.].

11. Podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Vo všeobecnosti odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. V citovanom ustanovení preto zákon určuje konkrétne požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

13. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.]. S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na záseade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR č. R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. [z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) C.s.p.; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.] len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p [§ 420 písm. f) C.s.p.] teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol čoho sa žalobca domáhal i aké bolo procesné stanovisko žalovaného k žalobe, z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež aké zistenia vyplynuli z toho ktorého z

vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval, a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyplývajú. Vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne, ani za úplne odchylné od vecí samej a ani za extrémne nelogické, a preto odvoláciu námietku žalovaného proti odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými v odôvodnení, ktorá, ako už bolo zmienené, nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.

15. Ďalšími odvolacími námietkami žalovaný nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť spôsobu právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky ne/platnosti dohody o zrážkach zo mzdy [§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.]. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnou normu nesprávne na zistený skutkový stav aplikoval, teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

16. Odvolací súd sa v zásade stotožňuje so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a jeho záver o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy považuje v konečnom dôsledku za správny. Súdom prvej inštancie pri posudzovaní platnosti dohody o zrážkach zo mzdy správne vychádzal zo spotrebiteľskej povahy hlavného veriteľko-dlžníckeho vzťahu strán z úverovej zmluvy a nevyhnutne i zabezpečovacieho právneho vzťahu z dohody o zrážkach zo mzdy. Správne preto aplikoval na zistený skutkový stav tiež predpisy na ochranu spotrebiteľa, okrem iných tiež i ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zakazujúce v spotrebiteľských zmluvách uvádzať tiež ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a celkom správne v okolnostiach prípadu dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy takúto značnú nerovnováhu v právnom postavení strán založila a je preto ako neprijateľná neplatná. Odvolací súd na margo odvolacej námietky žalovaného, akcentujúcej vo svojej podstate slobodnú vôľu strán pri zakladaní ich právneho vzťahu a pri kreovaní tiež jeho obsahu poznamenáva, že je potrebné vždy mať na zreteli, že zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je obmedzená tiež tým, že nedovoleným, a teda neplatným je tiež i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpisom s nimi vyjadril súhlas a že súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznucimi alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany, spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzročený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné nazerať aj na zmluvnú podmienku dohody o zrážkach zo mzdy. Možno súhlasiť s argumentáciou, že mimo spotrebiteľských vzťahov je tento zabezpečovací inštitút ako každý iný. V spotrebiteľských vzťahoch však je a bolo vždy potrebné sledovať tiež, či jeho dojednaním nedošlo k založeniu značnej nerovnováhy. V úvahách o rozsahu nerovnováhy treba mať súčasne na zreteli, že prirodzene každý zabezpečovací inštitút zakladá väčšiu alebo menšiu mieru disproporcie v právach účastníkov občianskoprávných vzťahov, keďže už len jeho účelom je prakticky pomôcť realizovať práva len jednej strane. Podľa názoru odvolacieho súdu však vzhľadom na závažnosť tohto zabezpečovacieho inštitútu bolo vždy, a teda aj pred zavedením obmedzujúcich opatrení v ust. § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Zb., potrebné v spotrebiteľských vzťahoch venovať mu zvýšenú pozornosť z hľadiska transparentnosti jeho úpravy a vyváženosti dopadu na práva a povinnosti strán; vyvarovať sa pritom najmä nevýraznému zakomponovaniu v zmluve či vo všeobecných obchodných podmienkach, založeniu takých práv veriteľovi, ktoré prakticky znamenajú možnosť kvantitatívnej a kvalitatívnej ľubovôle v jeho správaní sa a spôsobom jeho dojednaní neobchádzať ochranu, ktorú spotrebiteľ pred dodávateľom požíva. Dohoda o zrážkach zo mzdy nepochybne predstavuje nad primeranú mieru

výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože ochrany, ktorej sa pred všeobecnými súdmi spotrebiteľom dostáva, sa tým spotrebiteľ prakticky vzdáva. Nemožno preto racionálne pripustiť, aby náležite informovaný spotrebiteľ, dobrovoľne a bez vplyvu na možnosť dohodnutia zmluvného vzťahu i bez pre neho nevýhodnej podmienky, takúto nevýhodnú podmienku prijal; na strane druhej je notoriou, že dodávatelia predkladajú spotrebiteľom formulárové návrhy zmlúv, ktoré vzhľadom na svoj rozsah, formu, štruktúru a použité výrazové prostriedky, nie sú spotrebiteľia schopní v rámci predzmluvného rokovania komplexne poznať a v takomto rozpoložení obyčajne podpisujú písomnosti tak, ako sú im predkladané. Ani v posudzovanej veci nebola tvrdená a ani dokazovaním zistená skutočnosť, ktorá by túto inak paušálne sa vyskytujúcu situáciu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv v akomkoľvek smere pozmenila. I tu nemožno inak ako skonštatovať, že žalobkyňa rozhodne nemala objektívne vzaté ekonomický, právny, praktický ani iný dôvod, pokiaľ by o dohode o zrážkach zo mzdy bolo jednané, a to korektne natoľko, aby tomu i porozumela a pokiaľ by i mala reálne na výber, aby na túto podmienku pristúpila. Takúto, pre spotrebiteľa na prvý pohľad zásadne nevýhodnú zmluvnú podmienku nestačí podľa úvahy odvolacieho súdu kompenzovať len tým, že na ňu spotrebiteľ pristúpi na osobitnom formulári a v ktorom vyhlási, že na ňu pristúpil dobrovoľne. Odňatie garancií spotrebiteľskej ochrany pred všeobecnými súdmi a zverenie možnosti dispozície s časťou mzdy, predstavujúcou obvykle jediný zdroj príjmu spotrebiteľa, veriteľovi, podľa názoru odvolacieho súdu na dostatočné vyváženie nerovnováhy predpokladá dojednanie adekvátnej protihodnoty tejto nevýhody pre spotrebiteľa za súčasnej úpravy primeraných záruk jeho ochrany, imanentnou súčasťou ktorej sú tiež jasne, určito a zrozumiteľne formulované zmluvné podmienky. V opačnom prípade je predstava, že náležite informovaný a poučený spotrebiteľ si z alternatív úver bez zabezpečenia a ten istý úver so zabezpečením dohodou o zrážkach zo mzdy vyberie tú druhú, absolútne nemysliteľná. Nemožno v tejto súvislosti nespomenúť tiež záver Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík, pôsobiacej na Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21.1.2011 (pod č. 8636/2010-110.8, 113, 179, bod 9), podľa ktorého dohoda o zrážkach zo mzdy podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka.

17. Za v konečnom dôsledku správny možno považovať tiež záver súdu prvej inštancie o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy tiež i z iného právneho dôvodu. Zákon, ako v čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, tak i v súčasnosti pre dohodu o zrážkach zo mzdy, tak ako pre každý iný právny úkon vyžaduje pod sankciou neplatnosti splnenie tiež formálnych obsahových náležitostí, mimo iných predpisuje pre neho tiež požiadavku určitosti. Tento zákonný predpoklad platnosti posudzovaná dohoda o zrážkach zo mzdy i podľa názoru odvolacieho súdu, nespĺňa. Dohoda o zrážkach zo mzdy vymedzovala zabezpečovanú pohľadávku vo svojej časti I takto: „Spoločnosť (žalovaný) bude mať (má) voči Dlžníkovi (žalobkyňa) pohľadávku, ktorá vznikne tým, že Spoločnosť poskytne Dlžníkovi na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032276 čiastku vo výške 600 EUR. V zmysle Zmluvy/dodatku k Zmluve má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu(ov) (ďalej len „Revolving(y)“). Pohľadávky Spoločnosti voči Dlžníkovi, zabezpečované touto Dohodou sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých Dlžníkovi, príslušenstvom úveru (Revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov (ďalej len „Pohľadávky“). Za týmto vymedzením zabezpečenej pohľadávky v časti II. dohoda o zrážkach zo mzdy upravovala, že “Strany dojednávajú v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu Pohľadávok spoločnosti uvedených v čl. I tejto Dohody, dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadne iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou (ďalej len „zrážky zo mzdy“), ktorú Dlžník poberá od svojho zamestnávateľa (respektíve platiteľa príjmu). Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ Dlžníka povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy Dlžníka vždy v riadnom výplatnom termíne Dlžníka a odvádzať ich na bankový účet č. 4017106432/7500 pod variabilným symbolom č. 8500032276 vo výške 32,15 EUR mesačne“. V časti III. dohody o zrážkach zo mzdy sa strany dohodli na trvaní vykonávania zrážok zamestnávateľom do doby, kedy žalovaný zamestnávateľovi písomne oznámi, že všetky jeho pohľadávky, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverovou zmluvou a jej prípadných dodatkov, sú splatené. Vo všeobecnosti požiadavka určitosti právneho úkonu smeruje k poznateľnosti obsahu dojednania, teda aby stranám bolo jasné a i objektívne poznateľné čo je jeho predmetom. V prípade zabezpečovacích úkonov sa požiadavka určitosti spája s potrebou určenia či objektívnej určiteľnosti zabezpečenej pohľadávky, bez

ohľadu na to, či je predmetom zabezpečenia existujúca alebo budúca pohľadávka, pričom požiadavka určitého, teda jasne vyjadreného alebo objektívne zistiteľného údaja o zabezpečenej pohľadávke je v prípade dohody o zrážkach zo mzdy navyiac umocnená vylúčením potreby priameho súdneho prieskumu pre uplatnenie uhradzovacej funkcie tohto zabezpečovacieho inštitútu. Pre bezproblémovú realizáciu práv a povinností z dohody o zrážkach zo mzdy je tak dôležité, aby vyjadrenie zabezpečenej pohľadávky predstavovalo jasný a objektívne preskúmateľný podklad pre plnenie záväzku prostredníctvom zrážok a nie nekonkrétny, kvalitatívne a kvantitatívne neuzavretý výpočet do úvahy prichádzajúcich zmluvných a zákonných nárokov a ich príslušenstva, a už vôbec nie z iných zmluvných vzťahov, ktoré ešte nevznikli a ktorých obsah vôbec nie je známy a pohľadávok z týchto vzťahov. Pokiaľ je preto v danom prípade zabezpečená pohľadávka vymedzená aj bližšie neurčenými a objektívne neurčiteľnými „prípadnými všetkými revolvingami poskytnutými Dlžníkovi“ či „ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov“, pričom stanovenie konečnej výšky pohľadávky je ponechané výlučne na žalovanom, keďže on je oprávnený podľa dohody o zrážkach zo mzdy oznámiť zamestnávateľovi, že pohľadávky boli splnené, tento spôsob vymedzenia pohľadávky podľa názoru odvolacieho súdu požiadavku určitosti, zvlášť v spotrebiteľskom právnom vzťahu, rozhodne nespĺňa. Riadiac sa týmito úvahami odvolací súd zhodne so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie uzavrel, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná tiež pre nedostatok v určitosti podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal tiež i s otázkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, predstavujúcou imanentnú súčasť právneho posúdenia určovacích žalôb. V kontexte odvolacej argumentácie žalovaného odvolací súd poznamenáva, že právna teória a ani aplikačná prax súdov nateraz nie sú úplne zajedno v tom, či určenie neplatnosti právneho úkonu možno zahrnúť pod hypotézu ust. § 137 písm. c) C.s.p., výslovne zakladajúceho procesnú prípustnosť len určovacej žaloby smerujúcej k určeniu či tu právo je alebo nie je; nepredpokladá však procesnú prípustnosť tiež žaloby o určenie právnej skutočnosti, medzi inými tiež i neplatnosti právneho úkonu. Jedna názorová skupina vychádza z doslovného výkladu ust. § 137 písm. c) a d) C.s.p. a zo striktného rozlišovania medzi určením práva a určením právnej skutočnosti (rovnako ako odvolateľ); tá druhá zase z reštriktívneho výkladu zákonnej úpravy s akcentovaním príbuznosti vymedzenia a druhovej kontinuity s ust. § 80 písm. c) zák. č. 99/1965 Zb. (O.s.p.) - procesného predpisu platného do 30.6.2016, ktorý i keď zakladal podľa svojho výslovného znenia (obdobne ako dnešná úprava) procesnú prípustnosť určenia či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, právna prax z neho jednotne odvodzovala procesnú prípustnosť i žalôb o určenie iných právnych skutočností, medzi inými i žalôb smerujúcich k určeniu neplatnosti právnych úkonov, pokiaľ na takomto určení bol naliehavý právny záujem. Podľa úvahy odvolacieho súdu, požiadavka spravodlivej a účinnej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov, vyjadrená Čl. 2 ods. 1 C.s.p. a potreba ústavne konformného výkladu vyjadrená v Čl. 3 ods. 1 C.s.p. zahŕňajúca v sebe i zreteľ na ústavnú garanciu prístupu k súdu (Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) vo svojej podstate vylučujú úplné vyňatie súdneho prieskumu právne významných skutočností, pokiaľ na ich určení je inak naliehavý právny záujem, nakoľko nie je reálne, a prax to už i potvrdila, aby každá takáto skutočnosť bola bezozbytku označená v zákone. Praktický život, pri spotrebiteľských úveroch zvlášť, totiž prináša najrozmanitejšie právne situácie, spravodlivé usporiadanie ktorých i keď tak tomu spravidla bude, nemôže spočívať len v určení existencie či neexistencie práva. Tak je tomu i v danom prípade. Žalovaný realizuje právo vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy za situácie, keď žalobkyňa tvrdí, že žalovanému toto právo nepatrí vzhľadom na neplatnosť tohto právneho úkonu. Žalovaný si pritom nároky z hlavného veriteľsko-dlžníckeho vzťahu na súde neuplatnil a inej preventívnej ochrany pred realizáciou práv žalovaného z úverovej zmluvy sa na súde v inom konaní nedomáha ani žalobkyňa. Otáznym v úvahách odvolacieho súdu preto nevyhnutne bolo, určenia ne/existencie akého práva sa, vychádzajúc z doslovného výkladu posudzovaného ustanovenia zákona, má žalobkyňa domáhať. Pokiaľ sa i na prvý pohľad javí, že procesne prípustným prostriedkom tu má byť určenie, že žalovaný nemá právo na výplatu zrážok zo mzdy, podľa názoru odvolacieho súdu takéto určenie, hoc i práva, má paradoxne užší záber ako určenie neplatnosti právneho úkonu, a preto nevyhnutne nerieši spor strán natoľko komplexne a razantne ako určenie právnej skutočnosti - neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (napríklad nerieši právo žalovaného predložiť dohodu zamestnávateľovi, nedotýka sa ani právnej povinnosti zamestnávateľa vykonávať na jej základe zrážky zo mzdy a nerieši ani ostatné prípadné práva a povinnosti strán), čo prirodzene vnáša pochybnosť vôbec o prítomnosti naliehavého právneho záujmu na určení takého práva. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie o ne/platnosti dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje praktický a účinný prostriedok ochrany spotrebiteľa pred dopadom sporných ustanovení úverových zmlúv a dohôd o zrážkach zo mzdy, ktorým je možné efektívne odstrániť

stav jeho právnej neistoty a dosiahnuť i faktické usporiadanie právneho vzťahu strán tak, že k ďalšiemu uplatňovaniu nárokov z úverového vzťahu strán už nebude musieť dôjsť. Tým bol podľa posúdenia odvolacieho súdu daný naliehavý právny záujem žalobkyne na určenie, ktorého sa žalobou domáhala a tým bola podľa úvahy odvolacieho súdu splnená i požiadavka procesnej prípustnosti jej určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. c) C.s.p. Nazeranie odvolacieho súdu na otázku procesnej prípustnosti žalôb smerujúcich k určeniu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy bolo výrazne ovplyvnené snahou vyhnúť sa formalistickému prístupu pri aplikácii právnych noriem a požiadavkou účinnej materiálnej ochrany ohrozených alebo porušených práv. Tieto aspekty podľa úvahy odvolacieho súdu opodstatňujú procesnú prípustnosť určenia podľa ust. § 137 písm. c) C.s.p. (pokiaľ je teda na určenie naliehavý právny záujem) i inej entity ako práva, pokiaľ sa svojou povahou a dopadom na právne postavenie strán v okolnostiach konkrétneho prípadu významu určenie práva vyrovná alebo ho dokonca prekoná.

19. Odvolací súd z týchto dôvodov ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok ako vo vyhovujúcom výroku, tak aj v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalobkyne v spore.

20. Podľa ust. § 396 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. (2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. (3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

21. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešnej žalobkyne nárok na náhradu 100% trov odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov

od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)